

NABOSPROGSDIDAKTIKKENS HVAD OG HVORDAN
VOKSENÅSEN, NOVEMBER 2010

Everybody looks good in **black**

Eksamensspørgsmål 8

2

Der ønskes en redegørelse for og diskussion af, hvordan man kontinuerligt og med progression kan arbejde med nabosprogene norsk og svensk fra 4. til 9. klasse, idet der perspektiveres til kravene i *Fælles Mål – Dansk*. Der ønskes herunder en sammenligning af dansk, norsk og svensk sprog med fremhævelse af de vigtigste forskelle og ligheder. Derudover ønskes en skitsering af et konkret forslag til et litterært og nabosprogligt undervisningsforløb med udgangspunkt i relevante tekster/medier fra eksamensgrundlaget.

Inddrag gerne erfaringer fra praktik.

Eksamensspørgsmål 8

3

Der ønskes en redegørelse for og diskussion af, hvordan man kontinuerligt og med progression kan arbejde med nabosprogene norsk og svensk fra 4. til 9. klasse, idet der perspektiveres til kravene i *Fælles Mål – Dansk*. Der ønskes herunder en sammenligning af dansk, norsk og svensk sprog med fremhævnning af de vigtigste forskelle og ligheder. Derudover ønskes en skitsering af et konkret forslag til et litterært og nabosprogligt undervisningsforløb med udgangspunkt i relevante tekster/medier fra eksamensgrundlaget.

Inddrag gerne erfaringer fra praktik.

Brugstekst – varedeklaration

4

- Udgangspunkt i det, vi allerede ved (men som vi tror, vi ikke ved)
- ("Usynlige") skandinaviske tekster i daglige omgivelser
- "Samskandinavisk" (lingua franca) – ét sprog med enkelte dobbelt- eller trippelformer
- Oversættelsesproblemet
- Induktiv fremgangsmåde ud fra synoptisk opstilling

Brugstekst – varedeklaration

5

1. Markér, hvad der er svensk, dansk henholdsvis norsk i teksten.
2. I visse tilfælde har Malaco valgt at oversætte (dobbel- eller trippelformer). Hvilke af disse oversættelser er nødvendige efter jeres mening, og hvilke savner I?
3. Formuler på baggrund af analyserne nogle (regelmæssige) forskelle på de tre sprog, herunder fem forskelle, som I finder vigtigst. = SYNOPTISK

Brugstekst – varedeklaration

6

- Dobbeltformer: sv/da-no
- Trippelformer: sv/da/no
- De oversatte former findes også på – ældre og/eller dialektalt – dansk (måske ikke 'godis', 'tycka'), eventuelt med en let ændret betydning:
  - gjort → gjort
  - hittar → hitter
  - missat → misset
  - platser → pladser
  - svarta → sværte
- Hvorfor 'leta/lede/lete', men bare 'letade'?
- Hvad med 'härliga', 'berättar'?

	dansk	norsk (bokmål)	svensk
Bogstaver/-forbindelser	job		
	b, d, g		
	ld		
	nd		
	v		
	ks		
	kk		
	a		
	e/æ		
	o		
	u		
	o		
Bøjning: inf. (trykssvag endelse)	-e		
Nutid	-er		
Kort tillægsform	-et		
Lang tillægsform	-ende		
Adjektiver i positiv (best., plur.)	-e		
Hyppige småord	af		
	hvis		
	skal		

	dansk	norsk (bokmål)	svensk
Bogstaver/-forbindelser	job	jobb	jobb
	b, d, g	p, t, k	p, t, k
	ld	ll	ll
	nd	nn	nn
	v	g	g
	ks	ks	x
	kk	kk	ck
	a	a	ä
	e/æ	e (æ)	ä
	o	o	u
	u	u	o
	o	å/o	å
Bøjning: inf. (tryksvag endelse)	-e	-e	-a
Nutid	-er	-er	-ar
Kort tillægsform	-et	-ett	-at
Lang tillægsform	-ende	-ende	-ande
Adjektiver i positiv (best., plur.)	-e	-e	-a
Hyppige småord	af	av	av
	hvis	hvis/om	om
	skal	må	måste

	dansk	norsk (bokmål)	svensk
Bogstaver/-forbindelser	job	Jobb	jobb
	b, d, g	p, t, k	p, t, k
	ld	ll	ll
	nd	nn	nn
	v	g	g
	ks	ks	x
	kk	kk	ck
	a	a	ä
	e/æ	e (æ)	ä
	o	o	u
	u	u	o
	o	å/o	å
Bøjning: inf. (trykssvag endelse)	-e	-e	-a
Nutid	-er	-er	-ar
Kort tillægsform	-et	-ett	-at
Lang tillægsform	-ende	-ende	-ande
Adjektiver i positiv (best., plur.)	-e	-e	-a
Hyppige småord	af	av	av
	hvis	hvis/om	om
	skal	må	måste

Didaktiske pointer og gevinster

11

- Grammatik, ortografi og semantik som indgang til nabosprog
- Formalisme: De *skal* pege i og eksemplificere med teksten
- Oplevelsen af, at det er *samme sprog* – flere varianter
- Sammenligning med eget modersmål: ortografiens normer. Forskelle forudsætter lighed.
- Grænser op til hinanden, også sprogligt – dialektkontinuum
- De skal selv formulere de vigtigste (dvs. mest funktionelle) regler: Hvilke forskelle gør en forskel? Hvilke har at gøre med *forståelse*?
  - socker?
  - tycka?
  - forslag på/til?